

Onderwerp Verwervingsstrategie voorzieningen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang	
Nummer	2021/600141
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	2.3 Opvang, wonen en herstel
Afdeling	MO
Auteur	Bokestijn, S. & Wijk- Kraaij, E,M
Telefoonnummer	023-5115707
Email	sbokestijn@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>De gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort starten een regionale aanbestedingsprocedure om de maatwerkvoorzieningen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang in te kopen. Op 1 januari 2023 verlopen de contracten voor de huidige maatwerkvoorzieningen en zal de doordecentralisatie van Beschermd Wonen plaatsvinden. Het doel van de verwerving Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang is dat inwoners van alle gemeenten van onze regio die een vorm van Beschermd Wonen of Maatschappelijke Opvang nodig hebben deze ondersteuning op maat en zo thuis mogelijk kunnen ontvangen.</p>
Behandelvoorstel voor commissie	<p>Het college stuurt dit besluit ter bespreking naar de commissie Samenleving conform de afspraak om de commissie te betrekken bij verwervingen in het sociaal domein.</p> <p>De voorgestelde verwervingsstrategie kent voldoende ruimte om tijdens de procedure nog elementen en thema's aan te passen of bij te stellen. Dat betekent dat gemeenteraden uit de regio aandachtspunten kunnen meegeven ten behoeve van de uitwerking in de verdere procedure. De opmerkingen worden centraal verzameld in een integrale opmerkingenlijst. De opmerkingenlijst wordt inclusief een gezamenlijke reactie aangeboden aan alle gemeenteraden van de regio via een raadsinformatiebrief.</p>
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. 7 december 2021	<ol style="list-style-type: none"> 1. In te stemmen met de inkoopprocedure SAS <i>zonder</i> Economisch Meest Voordelige Inschrijving onder voorbehoud dat het landelijke wetgevingstraject hiervoor is afgerond voordat de regionale inkoopprocedure formeel aanvangt (middels een aankondiging op het aanbestedingsplatform). Indien het wetgevingstraject niet tijdig is afgerond wordt overgaan op de inkoopprocedure SAS <i>met</i> Economisch Meest Voordelige Inschrijving. 2. De verwervingsstrategie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (zoals opgenomen in bijlage 1) vast te stellen, onder voorbehoud van de

	<p>vaststelling van het 'Regionaal Kader Opvang, Wonen en Herstel 2022 tot en met 2027', door de gemeenteraad van Haarlem.</p> <p>de secretaris, de burgemeester,</p>
--	--

1. Inleiding

Met ingang van 1 januari 2023 moeten er nieuwe contracten zijn voor Beschermd Wonen en de Maatschappelijke Opvang. Ook wordt Beschermd Wonen met ingang van deze datum verder gedecentraliseerd van de centrumgemeente naar alle gemeenten waardoor alle gemeenten vanaf dat moment (financieel) verantwoordelijk worden voor de (nieuwe) cliënten die Beschermd Wonen nodig hebben. De centrumgemeente Haarlem blijft verantwoordelijk voor de Maatschappelijke Opvang. De gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort (hierna aangeduid als onze regio) hebben besloten om gezamenlijk in te kopen. Hiervoor wordt één gezamenlijke regionale aanbesteding gestart voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Ter voorbereiding op de aanbestedingsprocedure is een regionale verwervingsstrategie opgesteld. Het 'kader Opvang, Wonen en Herstel 2022 tot en met 2027' wordt in januari 2022 vastgesteld. De uitgangspunten van het nieuwe kader worden verwerkt in de procedure van de aanbesteding.

De verwervingsstrategie beschrijft op hoofdlijnen *wat* de colleges willen bereiken met de inkoop en *hoe* de colleges dit willen bereiken. De verdere uitwerking (zowel inhoudelijk als financieel) volgt later omdat deze uitwerking onderdeel is van de aanbestedingsprocedure zelf. Om tot een realistische opgave te komen is overleg en samenwerking met de zorgaanbieders van belang. De inkoop van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang valt, conform de Aanbestedingswet 2012 onder de zogenaamde 'Sociale en andere specifieke diensten' (SAS procedure).

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

1. In te stemmen met de inkoopprocedure SAS zonder Economisch Meest Voordelige Inschrijving onder voorbehoud dat het landelijke wetgevingstraject hiervoor is afgerond voordat de regionale inkoopprocedure formeel aanvangt (middels een aankondiging op het aanbestedingsplatform). Indien het wetgevingstraject niet tijdig is afgerond wordt overgaan op de inkoopprocedure SAS met Economisch Meest Voordelige Inschrijving.
2. De verwervingsstrategie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (zoals opgenomen in bijlage 1) vast te stellen, onder voorbehoud van de vaststelling van het 'Regionaal Kader Opvang, Wonen en Herstel 2023 en verder' door de gemeenteraad van Haarlem.

3. Beoogd resultaat

Het vaststellen van de verwervingsstrategie zodat er tijdig gestart kan worden met de procedure voor de aanbesteding Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.

4. Argumenten

1. De voorgestelde verwervingsprocedure is het best passend om het doel van de verwerving te bereiken: ondersteuning op maat en zo thuis mogelijk.

Alle inkoopopdrachten voor gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening vallen (conform artikel 2.38 lid 3 van de Aanbestedingswet 2012) onder de Sociale en Andere Specifieke procedure (hierna SAS-procedure). De SAS procedure biedt veel ruimte om naar eigen inzicht de procedure verder vorm te geven. In voorliggende verwervingsstrategie wordt gekozen voor een procedure waarbij:

- *De markt optimaal wordt benut:*
Voor Beschermd Wonen is er een tekort aan passende plekken. Daarom willen we de markt optimaal benutten en de mogelijkheid hebben om genoeg aanbieders te contracteren om zo te voorkomen dat er plekken verdwijnen.
- *De contracten in samenwerking met aanbieders kunnen worden opgesteld.*
De opgave van de doordecentralisatie is complex hierdoor is vooraf niet duidelijk wat de beste oplossing is. Problemen en oplossingen kunnen gedurende de inkoopprocedure wijzigen. Het is belangrijk om samen met aanbieders tot een passende oplossing te komen. Door gebruik te maken van de kennis en kunde van de aanbieders kunnen we tot uitvoerbare contracten komen.

De procedure die het beste aansluit bij de bovengenoemde twee uitgangspunten is de SAS-procedure zonder Economisch Meest Voordelige Inschrijving (hierna EMVI). De voorgestelde procedure is gebaseerd op het nieuwe wetsvoorstel 'Maatschappelijk verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015'. Door het EMVI criterium in de aanbesteding niet mee te nemen hoeft er geen keuze gemaakt te worden op basis van offertes en een gunningssystematiek. Hierdoor wordt voorkomen dat aanbieders later in het proces op basis van de offerte afvallen (en de markt wordt verkleint). Omdat de noodzaak om offertes te maken en deze volgens een gunningssystematiek te beoordelen vervalft blijft er meer tijd over om het gesprek aan te gaan. Door het stellen van goede (minimum) kwaliteitseisen en een reële prijs blijft het nog steeds mogelijk om tot een goede prijs kwaliteit verhouding te komen.

2. Met de verwervingsstrategie willen we behouden wat goed gaat en verbeteren wat nodig is.

In de afgelopen jaren zijn er verschillende evaluaties uitgevoerd, waaronder de evaluatie van het arrangementenmodel (zie bijlage 2). Op basis van de verschillende evaluaties kunnen we concluderen dat de huidige inrichting van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang bijdraagt aan de beleidsdoelstellingen. Er is natuurlijk ook verbetering mogelijk maar de verwachting is niet dat daarvoor een hele andere manier van organiseren van het veld of verwerven nodig is. Daarom

kiezen wij ervoor om bij de nieuwe verwerving zo veel mogelijk door te gaan op het huidige arrangementenmodel en het model verder door te ontwikkelen. Op basis van de evaluaties en de doorontwikkeling van het arrangementmodel is de intentie om extra in te zetten op de volgende verbeterpunten:

- *Het organiseren van passende plekken voor cliënten met complexe problematiek;*
Tijdens het aanbestedingsproces wordt door regiogemeenten in overleg met aanbieders bepaald hoe er ook voor de meest complexe cliënten een passende plek kan worden gevonden;
- *Inzetten op meer contact met de wijk, onder andere bij uitstroom;*
In de nieuwe contracten willen we meer nadruk leggen op de taak van aanbieders om overlast te voorkomen en inclusie en acceptatie na te streven in de wijken en buurten rondom de locaties en na uitstroom. Met aanbieders willen we onderzoeken of 'time-outplekken' en 'pauzeplekken' kunnen bijdragen aan het voorkomen van overlast;
- *Sturen op het eerder inzetten van begeleiding;*
Door begeleiding los te koppelen van de verblijfspot wordt het mogelijk om eerder te starten met ondersteuning op maat;
- *Passende financiering en meer eenduidige afspraken voor de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen;*
Zo wordt er voorgesteld om zo min mogelijk separate contracten af te sluiten voor verschillende locaties en zaken als beveiliging en time-outplekken;
- *We hanteren één definitie voor dakloosheid om beter aan te sluiten bij de praktijk;*
Momenteel hebben we opvang ingekocht voor twee verschillende groepen daklozen: economisch-daklozen en OGGZ-daklozen. Omdat samen met de huidige zorgaanbieders en ervaringsdeskundigen geconstateerd is dat er in de praktijk weinig tot geen onderscheid is tussen deze groepen wordt dit onderscheid in de nieuwe verwerving niet gehanteerd. We zien dat het in alle gevallen om dakloze mensen gaat die niet in staat zijn om zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving (*omschrijving van de doelgroep in de Wmo 2015*).

4. Verbintenis voor lange termijn

Met de doordecentralisatie ontstaat een hele nieuwe situatie in onze regio. Niet alles is op 1 januari 2023 klaar want de doordecentralisatie heeft tijd nodig. Aanbieders hebben ruimte en zekerheid nodig om zich aan te passen en om te kunnen investeren in deze ontwikkeling. Om die reden wordt gekozen voor een lange contractduur van 6 jaar met de mogelijkheid om het contract 2 keer met 2 jaar te verlengen. De maximale looptijd van het contract is dan van 1-1-2023 tot maximaal 1-1-2033. De verwachting is dat het kader Opvang, Wonen en Herstel in januari 2022 wordt vastgesteld. Dit kader loopt per 2028 af. Als na het aflopen van het kader contractuele wijzigingen nodig zijn kan dit per 2029 worden verwerkt in de contacten. Op deze manier kunnen we ook aansluiten bij de toekomstige beleidswijzigingen. Hiernaast maakt de termijn van 6 + 2 + 2 jaar het mogelijk om,

indien gewenst, na 8 jaar aan te sluiten bij de lokale ontwikkelingen omdat het contract voor Gewoon in de wijk een contractduur van 8 jaar kent.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Het nieuwe wetsvoorstel 'Maatschappelijk verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015' wordt mogelijk niet tijdig aangenomen.

Op 23 april 2021 is het wetsvoorstel Maatschappelijk verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015 bij de Tweede Kamer ingediend. De verwachting is dat de wet in januari 2022 wordt aangenomen door de Eerste kamer. Het risico bestaat echter dat de wet niet tijdig wordt aangenomen waardoor de SAS *zonder* EMVI procedure niet kan worden gebruikt voor deze aanbesteding. Mocht dat het geval zijn, dan wordt er van een alternatieve procedure gebruikt gemaakt: de SAS-procedure *met* EMVI *met* minimale gunningscriteria. Zo kan voorkomen worden dat we tijdens de aanbestedingsprocedure vertraging oplopen.

2. De voorgestelde aanbestedingsprocedure vraagt om personele inzet van aanbieders.

Om tot goede contracten te kunnen komen is betrokkenheid en inzet van aanbieders essentieel. De aanbestedingsprocedure Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen loopt gelijk met een aantal andere aanbestedingsprocedures in de regio, zoals de aanbesteding Gewoon in de Wijk in Haarlem en de aanbestedingen voor de lokale Wmo-maatwerkvoorzieningen en voor Jeugd in de regio's Zuid-Kennemerland en de IJmond. Veel aanbieders zijn ook bij de andere aanbestedingsprocedures betrokken. Hierdoor bestaat het risico dat aanbieders geen tijd willen of kunnen investeren in de aanbesteding van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang als het risico groot is dat zij niet worden gecontracteerd. In de voorgestelde procedure wordt op een later moment juist tijd bespaard omdat er in deze aanbesteding geen offerte geschreven hoeft te worden. Dit betekent voor de partijen minder papierwerk.

3. De gewenste bewegingen moeten nog verder (financieel) getoetst en uitgewerkt worden.

Een aantal keuzes die nu zijn opgenomen in de uitwerking van de verschillende percelen - bijvoorbeeld het "losknippen" van de begeleiding van de woonlocaties en de veranderde definitie van dakloosheid - moeten nog op financiële consequenties en haalbaarheid getoetst worden. Gedurende de aanbestedingsprocedure zelf is daar ruimte en aandacht voor. Het uitgangspunt voor de verwerving is namelijk dat we de producten willen inkopen binnen het daarvoor beschikbare budget.

Als tijdens de aanbestedingsprocedure blijkt dat er financiële of politieke besluiten genomen moeten worden zullen deze besluiten apart voorgelegd worden aan het colleges van B&W.

4. De aanbesteding is alleen gericht op de Wmo-maatwerkvoorzieningen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.

Naast de Wmo-maatwerkvoorzieningen moeten er voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang nog separaat afspraken gemaakt worden voor de algemene voorzieningen en de voorzieningen die niet vallen onder de Wmo. Voor buitenwettelijke opvang wordt een apart voorstel uitgewerkt voor de gemeente Haarlem. Dit voorstel wordt separaat aangeboden aan het college en de gemeenteraad van Haarlem.

6. Uitvoering

De verwervingsstrategie wordt ter bespreking aangeboden aan de gemeenteraden. De gemeenteraden uit de regio kunnen aandachtspunten meegeven ten behoeve van de uitwerking in de verdere procedure. De opmerkingen worden centraal verzameld in een integrale opmerkingen lijst. De opmerkingenlijst wordt inclusief een gezamenlijke reactie aangeboden aan alle gemeenteraden van de regio via een raadsinformatiebrief.

De volgende stap in het verwervingsproces is het vaststellen en publiceren van een selectiedocument. Als tijdens de procedure blijkt dat er politieke of financiële besluiten worden genomen dan worden deze besluiten apart aangeboden aan het college.

7. Bijlagen

1. Verwervingsstrategie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang
2. Evaluatie arrangementenmodel